

Nedėldienio Skaitymas.

NEDELINIS LAIKRAŠTIS.

Apmokėsnis: su prisiuntimu metams 2 rub.
pusmečiui 1 rub.
be prisiuntimo metams 1 rub. 40 kap.
pusmečiui 70 kap.

Rėdaktija Kaune.

REDAKTORIUS IR LEIDĖJAS

kunigas pralotas Antanas Karosas.

◆◆◆ Už atskirą numerį 4 kap. ◆◆◆

Už apgarsinimus imama nuo eilutės arba jos vietos ant paskutinio puslapio 30 kap. ant atskiro lapo 15 kap.
Už nekrologus imama kaip už apgarsinimus.

№ 9.

Kaunas. 14 d. vasario 1906 m.

Pirmi metai.

Blaivybė.

Prasidėjus politiškam krutėjimui Lietuvoje, žmonės (tikriaus kurstytojų surengti bureljai) griebės už monopolijų: kitur juos daužė, kitur uždarė, o kitur reikalavo jų prašalinimo. Kokiuo tai tikslu buvo daroma, galima numanyti: norėta padaryti toms įstaigoms paniekimas, o išdui pragaištis. Blaivybė čia visiškai nerupėjo, ir mūsų žmonės dar neišmoko suprasti, jog blaivybė yra kuniška, medžegiška ir dvasiška tautos stiprybė. Panaikinus monopolius, vėl atsiras kruogai; bet ar mes iš to laimėsime? Ne, prakišime! Kas dar neužmiršo kruogų laikų, gerai supranta, kokią pragaištį padaro jie mums.

Kol tebėra monopoliai, tai nors žmonės nesiliovė degtinę gėrę, bet vis-gi negalėjo pragerti to, kas nebuvo kišeneje, nės-gi nėjokių pabarginimų nebuvo. Turi berlinką ar auksiną—gausi buteliuką, neturi—tai nors triskart keliais apeisi apie monopolį, nieko neišmelsi. Tuotarpu, kruogams sugrįžus, vėl ne vienas ukininkas pradrožs dar nekultus javus, o samdininkai dar neuždirbtą algą. Apart to, kaip gadina kruogai mūsų jaunumėn! Kur esti negražios šnekos, nepadorūs susirinkimai?—Kruoge. Kur atsitinka daugiausiai peštynių?—Kruoge. Iš kur žmonės grįžta su kiaurais pakaušiais?—Iš kruogo. Kur randa prieglaudą vogti daigtai?—Kruoge. Neveltui lietuviai, rodydami jauniems vaikams buvusio kruogo rumą arba jo griuvenas, sako: „čia buvo pragarėlis“. Jeigu tie slaptiniai šinkiai, kurie kur-ne-kur po sodžius painiojos, tiek jaunų, o nėt ir paaugusių iš kelio vedė, tai kas bus, kruogams sugrįžus! Buvo truputį geriaus be kruogų! Tat pavojui grįžtant, apsišarvuokime: platinkime sparčiai blaivybės idėją, išsižadėkime stiprių gerimų.

Bet—„et“—pasakys ne vienas—„platinti blaivybę tai lengvas dalykas, o be degtinės apseiti sunku ir visiškai negalima. Važiuoji keliu, nušali, nėt dantį kalenas; išmauni burnikę—antrą, ir apsitrenki. Susitiksi

reikalingą žmogų—kuomi pavaišinsi? Pasistatei kvartą, atsiranda drąsa ir šneka. Be degtinės nė prie pono „staršinos“, nė prie „starastos“ neprilisi. O-gi pramonėliai be degtinės tai kaip arbata be cukraus“...

Nors tokie išsikalbėjimai degtinės garbintojų akysę yra daug ko verti, vienok. tikrai sakant, jie yra tusciau plepalu. Kelionėje degtinė yra pavojingu daiktu; prityrimas sako, kad blaivus nesusąla, suąla tik girti. Zinome teip-gi, kad degtinė žmogaus kuno nešildo, bet šaldo; jeigu pamieruosi savo kuno šilimą negėręs ir išgėręs, atrasi, kad išgėrus degtinės ji nu puola mažiausiai ant pusės laipsnio. Tai lengvai gali patėmyti patįs gėrėjai: juk išgėrusi degtinės žiemos laikę veikiaus jema šiurpis, negu negėrusi. Kas link „staršinu“ ir „starastu“ tai turime pasakyti, kad papeiktinas yra valsčius, kurs skiria į savo valdininkus girtuoklius, ir per tai juos išaugština. Pramonėliai-gi be degtinės bus daug gražesni. Tai patįs žmonės junta ir supranta: juk jeigu užprašo kieman geresnį žmogų, visi rupinas blaiviais buti, o įkaušusius slepia. Mat, kol geresnis žmogus yra, tai reikia buti padoriais; pritruko geresnio, na tai duoda garo, kol ir visiškai neapsikiaulina. „Tai mat—sako—menkas pokilis, jeigu svečiai paknopstomis nevaikščioja“.

Laikas pagaliaus susiprasti, kad degtinė daro mums baisią pragaištį:—tuština kišenę, naikina sveikatą ir veda prie visokių nedorybių! Už piningus perkame sau nelaimę, tuotarpu kiek mūsų kraštę yra plyšių, kuriuos reikia kuoveikiausiai užkamšyti.

Kiekvienamę valsčiuje yra monopolis, o kituose didesniuose—du ir tris. Kožnas monopolis parduoja už 20 ir daugiau tukstančių rublių degtinės: o ten, kur nėra turgų, teip-gi monopolis išduoda už 10 lyg 14 tukstančių rublių degtinės. Tat mažas valsčius prageria nemažiaus, kaip 20 tukstančių, o didesni valsčiai ir 40 ir daugiau tukstančių pragirkšnoja. O kad tie pinigai būtų apversti ant ko kito! Už tuos piningus galima užlaikyti kelias mokyklas, kur apsišvietų mūsų busiančioji karta; galima įsteigti knygy-nus, kur kiekvienas galėtų pasiskolinti knygas pasi-

skaitymui; galima įsteigti prieglaudos namus vargšams ir tt. Laikas susiprasti! Gana savę nuogus! Imkime gerą darbą varyti į priekį. Visur steigkime blaivininkų draugijas, traukkime brolius nuo girtuokliavimo geru žodžiu ir gražum paveikslu, ir tadą mes galėsime pakilti augščiaus turtę, sveikatoje, doroje ir šviesoje.

Margalis.

Kaip pas mus žiuri žmonės ant senobės liekanų?

T a s a.

(žiurék № 4. p. 5.)

Iki šioliai mažai kas teaprašė garsingą Palangą; par ilgus metus šlovingas Birutos kapas visai buvo apleistas; vos tik dabar tapo jis šiek-tiek papuoštas; paėmė jį į savo globą gr. Al. Tiškevyčius. O D e l t u v a ar gerai yra mums žinoma? Ar daug turime raštų, istorijų apie tą miestelį? Kur tau! Labai mažai,—beveik nieko neturime. Tuotarpu kaip-gi daug daiktų galima pasakyti apie tą miestelį, nes tenai senų senobėję buvo šventi Kukavaičio miškai, Lietuvos žyniai; tenai stovėjo garsingas Kukavaičio stovyklas (paminklas), kursai paskui tapo išgriautas ir gyliai sventoję upėję paskandintas. Be to dar paimkime Biržius, kurie savo praeityję matė daugybę įvairių atsitikimų, ar daug mes apie juos žynome? Kad ne E. Tiškevyčius beveik nieko apie juos nežynotumėme, žiuretume tiktai ant garsingo jų pyliaus griuvėsių, stebėtumėmes iš stovinčių dar jo sienų ir klausinėtumėme kits kito, kas čia buvo? kas čia gyveno? ir tt. O vienok kiek čia įstabių daiktų galima butu pasakyti, kiek gražių ir puikių knygų galėtu čia žmogus parašyti, nes Biržiai senų senovėję buvo didžiausė ir tvirčiausė Lietuvos tvirtynė (fortas), iš visų keturių pusių apskasta gyliais grioviais (kanalais), augštais pylymais (volais), apsiausta vandenimi, apšarvota armotais, kariškomis mašinomis, sargybomis ir tt. —Biržiuose gyveno Lietuvos kunigaikščiai-Radzivilai, kurių Rudasis vadinamas, nustojęs katalikystės, priėmė Kalvyno naujienas, pradėjo parsekioti katalikus ir įkurė kalvynams lyzdą; —Biržiuose buvo aštriausiai susikirtę katalikai su kalvynais tikėjimo dalykuose; Biržiuose buvo susivažiavimas karalių Petro Didžiojo, Rusų karalaus ir Augusto VII Lenkų karaliaus,—tenai juo-du svarstė ir mastė, kaip galima butu suvaldyti ir pargalėti Žuvėdų (Švédų) karalių Karolį XII (dvyliktąjį) kursai suardė Biržiuose Radzivilų palocius ir išgriovė tvirtynę Lietuvos,—ką dar ir šendieną kiekvienas žmogus gali lengvai matyti. Biržiai ne vien gylesnioję senobėję bet ir paskutiniame amžiuję matė daug visokių atsitikimų: čia par lenkmečius buvo didžiausis sujudimas, čia apie Medeikius, Griaužius. Uteliškį ir kitur aštriausios buvo kovos, čia gyvena ne vien katalikai, bet ir liuterai, ir kalvynai, ir rusai, ir žydai, ir anabapsistai vokečiai,—čia penkios ar šešios švituoja bažnyčios, iš kurių visugražiaus yra katalikų. Bet kaip užlaikomos yra Biržių senobės liekanos? Keno globoję yra senobės Radzivilų rumai? Suardyta Lietuvos tvirtynė? Vis kas yra grapo Alponso Tiškevyčiaus savastis, bet nežynia kodėl viskas apleista, neaprupinta, be jokios globos ir priežiūros pasilieka. Skurdu žiurėti.

P. G.

(toliaus bus).

Sveikata.

(Kunigo Geručio)

I ž a n g a.

Kas čia nenori buti sveikas! Kiekvienas susirgęs skubinas pas daktarą, bėga aptiekon, leidžia pinigus. E tuotarpu nieko nereikia, nei daktaro, nei aptiekos. Užtenka perskaityti šitą knygą, užlaikyti kas čia yra parašyta ir busi sveikas, kaip ropė.

I. Ligų Priežastis.

Sakytumai, žmogui nepriderėtų į nieką tiek atkreipti atydos, kiek į užlaikymą savo sveikatos ir, tartumai, žmogus neturėtų nieko teip branginti, kaip savo sveikatą. Rodos, juog ilga, nesugadinta sveikata privalo buti pirmučiausias žmogaus noras. Nes tiktai sveikas yra reikalingas ir naudingas, tiktai sveikas gali pakakinti visus šios gadynės begalinius rūpesčius. Neveltui žmonės sako: Visas mano turtas—sveikata.

Tuomitarpu kas dedas ištikrųjų su šių laikų žmonijos sveikata?

Ant gyvenimo rinkos daugiausiai klausinėja, ar neturi sveikatos parduoti?

Suskaityk tik daktarus, klinikas*), lingonbučius, kiek jų yra visame pasaulyje; išeiok visus slaptus ir viešus vaistus, primink sau daugybę gydymo būdų, kuriuos skelbia ir giria kasdien laikraščiai ir gazetos,—tuomet tikrai pasakysi, juog visa žmonių giminė serga.

Nelaimė! teip yra ištikro. Kone visi žmonės serga, retas kurs džiaugias gerą sveikatą. Vienam skaus-ta čia, kitam kitur. Prie paprastų ligų prisiduria dar marai džuma, cholera, limpančios ligos. Trumpai pasakius, kur vien pažvelgsime, visur reiškiats liga ir negalė po paveikslu įvairių-įvairiausios ir baisiausios rūšies.

Paklausus, iškur vis tai paeina, prisieina atsakyti: Vis tai paeina iš to, juog žmonija apsilenkė su gamtos**) įstatymais ir ėmė gyventi atžagariai. Tai-gi, butinai reikėtų vėl pagrižti prie naturališko gyvenimo, reikėtų vėl padaryti savo kuną sveiku, ėmus gyventi sulyg gamtos. Ar bent reikėtų gydyti tą kuną—jei jis susirgo—gamtos budu. Jukgi laimė ir nelaimė tvirtai nerias su sveikatą ir ligą.

Kam bedera žemės turtai, kam puikiausia manta, kam garbė, jei žmogus serga ir negali jais naudotis? Ligoniu yra vis ta pati. Jo apgailėtiname ir vargingame padėjime, jo sopuliuose niekas nebėra jam malonu. Visokia viltis yra jam išnykusi. Neramybė ir rupestis slėgia jį labjau už sveiką. Reikėtų spėti, buk

*) Klinikas—lazaretos kambarys, paskirtas praktiskam daktarystės mokslui.

**) Gamta—Prigimtis.

kiekvienas rupinas kuouoliausiai ir kuosažiniškiausiai užlaikyti savo sveikatą, kaip brangiausią ir niekuomi neužmainomą dovaną. Bet ne! Visai neteip yra. Paprastai esti teip, kad žmogus tuomet ima auklėti ir branginti savo sveikatą, kuomet ją prarado ir tankiai yra jau parvėlu.

Zinoma, čia nemaž yra kalti ir mūsų daktarai. Jie rašinėja tiktai gudrius receptus, e retai tepamoko žmones apie tai, kaip šie privalo gyventi, kaip apsaugoti nuo ligos ir kaip pataupyti savo sveikatą. Kuomet daktaras yra žmogui paaškinęs apie užsi laikymą, apie orą, šviesą, šilimą, vandenį, krutėjimą ir ramybę? Visigi tie gaivalai yra tai sveikatos suteikėjai. Zmogus pats negi gali visuomet žinoti, koks gyvenimo budas labiau tinka jo sveikatos užlaikymui.

Toliau, pas daugal žmonių yra tokie netikę amatai ir pašaukimas, juog jiems yra bemaž negalima buti sveikais. Ilgas darbas, sėdėjimas per kiaurą dieną, dagi troškioje, neišvėdintoje trioboje, kvėpavimas vodingais garais ir bjaurum dvoku—kaip tai tankiai prisieina dideliuose pabriuose—palieka kuonevisuomet ligos ir nukeipimo daigą.

Potam eina kitos bėdos, kurios sergantį kuną pribaiigia. Yra tai: neturtas surištas su netikusiū ir neatsakančiu maistu, odos nešvara, bykoks apdaras ir nesveikas butas. Vienu žodžiu, visoks neturtas, sielvarta ir rupestis vainikauja negalę pas žmogų.

(toliaus bus)

Žinios iš Lietuvos.

Rozalino ubaginė (Kauno gub. Panevėžio pav.). Jau pusė metų, kaip Rozaline liko įsteigta ubaginė. Įkurė ją Rozalino draugija beturčiams šelpti, prie kurios priguli nevien valsčionis, bet ir dvarponiai tos parapijos. Rozalino ubaginė 22 pavargėliai turi prieglaudą ir šiltą valgi, bet dar keliems yra vieta. Dabar Rozaliniečiai liوسي yra nuo elgetų lankymo, ne girdžia jų vaitojimo ir nubodo prašymo, negirdžia išmetinėjimo už mažą alužną; dabar Rozaliniečiai parsitikrino, kad duodant į ubagine per metus 3 rub. ir kanorints valgomo, mažiaus išeina, negu dalyjant kožnam pavargėliui skirtai. Bet ne dėlto Rozaliniečiai įsteigė ubaginę. Uždarydami beturčius savo parakvijas po vienu stogu, jie turejo daug prakilnesnį tikslą, o tas yra: 1) atskirti tikrus pavargėlius nuo valkiatų-apgavikų, kurie šiandien labai praviso; 2) naikinti tarp elgetų piktą ir 3) kad daugiau gero padaryti, nes geriaus yra duoti alužną iš liuosos valios, negu duoti į ištiesta ranką. Ir išties: atsidarius ubaginei, parapijonis teip buvo duosnus, kad galima pasakyti, jie pildė šv. Jokubo Apaštalo žodžius: „ką padės, broliai mano, jei kas sakytų, turis tikėjimą, o darbų neturėtų? ar-gi gali jį tikėjimas išganyti? O jei brolis ir

sesuo butų nuogi ir reikalautų valgio kasdieninio, o tartų jiems kurs iš jusų: eikite pakajuje, susišildykite ir pasisotinkite, o neduotumite jiems ko reikalauja kunui, ką padės?“ (Jok. II, 14-16). Teip maža Rozalino parapijėlė, o kaip daug jau padarė! Tiesa, ir kitų parapijų: Šiaduvos, Smilgių, Klovainių nekurie žmonės, tankiaus lankantieji Rozalino bažnyčią, šelpia mūsų ubaginę savo aukomis. Užtat tegu Dievas jiems užmoka pripildytą ir sukratytą miera!

Kun. Sarapas.

Sulig neseniai apskelbtų žinių **Kauno** gubernijoje 1903 metais degtinės išgerta devyni milijonai du šimtai penkioliką tukstančių aštuoni šimtai septynesdešimt tris ir pusė butelkos, t. y. penkios ir pusė butelkos ant kiekvieno žmogaus, ir kas metais gerimas ne tik nesimažino, bet augo. Iš 64 Europėjinės Rusijos gubernijų iš atžvilgio į degtinės gėrimą mūsų Kauno gubernija užjema gana garbingą vietą, t. y. ketvirtą. Skaitytojui gal pasinorės žinoti, kokią gubernija daugiausiai aukauja girtybei. Peterburgo gubernijoje išgeria per metus 31 butelką nuo dušios skaitant, Maskvos gubernijoje 29½ butelkos.

Skaitant po 40 kap. butelką, Kauno gubernija ant degtinės išleidžia 3,686, 350 rub. 16 kap., t. y. 2 rub. 15 kap. nuo dušios. Pagal pavietų šie pinigai teip pasidalina: Kauno pav. prageria: 698,032 r. 35 kap.; Ukmergės—360,641 rublių 53 kap. 53 kap.; Ežerėnu 360,900 rub. 78 kap., Panevėžio—442,994 rub. 59 kap.; Šiaulių 675,620 rub. 77 kap., Telšių—561,904 rub. 67 kap. ir Raseinių—597,267 r. 45 kap.

Kiek tai daug išleidžiama vien ant degtinės! O kur dar alus ir kitoki gėrimai?!

Įdėmė. Čia išrokuota pus-šeštos butelkos degtinės ant kiekvieno Kauno gubernijos gyventojaus, neišskiriant vaikų ir moterų. Bet kad vaikai visai nevartoja degtinės, o moteris teip mažai, juog jų visiškai galima neimti į skaitliū; todėl ant kiekvieno suaugusio vyriško išeis apie 22 butelki degtinės į metus.

Iš **Šiaulių pav.** Areštai nepasibaigia. Krupių valsčiuje yra suareštuotų apė 30 ypātų; Papilėje tebegaudo nužvėlgtuosius. Kilnojamasis kareivių burys stovėsiąs nuolat Zagarėje, o Papilėje dvi dragunų rati, idant reikalui esant greitai galėtų nuvykti į vietą, kur kiltų koks sumišimas.

Dabikinės stotį neseniai užpuolė plėšikai su ginklais, prispyrė viršininką atidaryti kasą ir, paėmę 63 rublius, pasislėpė.

Iš **Vilniaus** rėdybos parapijų praneša, Lietuviai ten tebesnaudžia, savo kalbos tiesų nesuprantą ir nereikalaują.

Margalis.

Plungė (Kauno g.). Administracija miškų Plungės kunigaikštienės Oginskienės sią žiemą įvedė svarbją žmonems atmainą kas link miško pardavimo. Iki šiol parduodavo tik dideliais plotais, tai yra kir-

timais ir daliankomis. Nupirkdavo visados žydas ir jau nuo jo žmones. Šią žiemą-gi parduoda mišką mažais sklypais: 20 sieksnių platumo ir 30 ilgumo. Tie sklypeliai paskirti įvairiose vietose ir įvairaus medžio. Kiekvienas gali pasirinkti, kur patogiau ir kokios reiki medegos. Kaina prieinama, taip kad galima ir užmokėtus pinigus atrinkti ir kurui prisivežti. Prasideda maž daug nuo 20 rub. ir didinasi, žinoma sulyg vertybės miško. Zmonės užganėdinti, kad nebereikia žydui kloniotiesi ir permokėti. Gailų tik, kad žiema ne tarnauja. Rietaviskiai užvydi, nes pas jos viskas po senobei.

Skaitytojas.

Lenkiškos mokyklos Lietuvoje.

Neseniai musajamę laikraštyje buvo paduota žinia, kad Vilniaus vyskupijoje policija uždarinėja lenkiškas pašalinės mokyklas, kurių daug buta įkurta prie bažnyčių. Dabar vyriausybė išaiškino, dėlko taip daroma. Po manifestui 17 spalnio Balstogės pavietę pradėjo rastes daug mokyklų, panašių į parapijines; visas mokslas tose mokyklose buvo atliekamas lenkiškoje kalboje. Tuotarpu tos šalies gyventojai daugiausia yra baltarusiais ir vietomis lietuvais, kuriems lenkiška kalba nėra gimtinė, bet visai svetima ir nesuprantama; todėl mokslas lenkiškoje kalboje suteikiamas neatneša jiems jokios naudos — nesuteikia jiems tikro apšvietimo, bet tik pratina juos į lenkišką kalbą. Mokyklos uždavinys yra ne lenkiškai kalbą platinti, bet suteikti apšvietimą, kurs pervis lengviaus įgyjamas yra mokyklose su mokytinių kalbą. Bet to dar, pagal 3712—3741 str. įstatų apie mokyklas kodekso t. XI, visos mokyklos gali būti įkuriamos ne kiteip, kaip tik su leidimu mokyklų vyriausybės, ir įpatos mokinančiosios mokyklose turi būti užtvirtintos. Dėl šitų tatau priežasčių Generalgubernatorius pripažino už reikalingą uždengti pamintas mokyklas, iki bus išduoti tamtikri įstatymai apie lenkiškas mokyklas Lietuvoje ir Baltarusijoje.

(Kov. Tel.)

Žinios iš visos Rusijos.

PETERBURGAS.

7 vasario caras priėmė pas savę sentikių deputaciją, susidedančią iš 37 žmonių; dėkavojo jiems už išreikštus jausmus ir pasakė, jog rusų tauta buvusi ir busiant stipra ir galinga per artų susivienijimą žmonių su jų carais.

Valstijos patarmė perveizėjo ir priėmė sumanyką apie pakeitimą dabar esančių trirublinių poperinių pinigų kitoniškos išvaizdos trirublinėmis.

Švietimo ministeris, susižinojęs su vidaus dalykų ministeriu gavo leidimą pakeisti dabar veikiančius paliepinimus apie skaitymų įtaisymą žmonėms. Nuo šio laiko norint įtaisyti žmonėms skaitymus užteksią pranešti apie tai atsakančiai valdžiai.

Vidaus dalykų ministeris išleido cirkuliarą gubernatoriams apie daromus paskutinjuoju laiku valsčiuose ir siunčiamuosius vyriausybei prašymus. Ministeris aiškina, kad valsčionis turi teisą susirinkę tartis apie artimiausius savo reikalus ir pagerinimus ir tai tik tokiuos, kurie gali būti išpildyti pagal dabar veikiančius įstatymus. Cirkuliare yra įsakyta gubernatoriams, kad jie pasirupintu, kad valsčionis nutarimų apie kitoniškus dalyku nedarytų. Nutarimai gi jau padaryti turi būti panaikinti, o valsčionių vyresnybė, leidusi padaryti tokiuos nutarimus, ir ypatos, dalyvavusios nutarimų sustatyme, turi būti nubaustos sulig didumo jų kalčios. Zemiečių viršininkams yra įsakyta aiškinti valsčionims, apie kokiuos dalykus jie gali tartis ir kokios gali būti pasekmės neišpildymo dabar veikiančių link to klausimo įstatymų.

Peterburge prasidėjo posėdžiai susivažiavimo „rusų susirinkimo“ ir kitų monarchiškų partijų, išpažįstančių „stačiatikystę, vienvaldystę ir rusų tautą“.

Vyriausis vadas kariumenės, dar tebesančios Mandžurijoje jeneralas-adjutantas Linevičius liko paliuosuotas nuo savo vietos, kurią užėmė jenerolas Grodekovas. Taipogi liko paliuosuoti nuo savo vietų vadai pirmosios armijos jenerolas Kuropatkinas ir trečiosios—jenerolas Batjanovas. —6 vasario liko išvežti iš Japonijos paskutiniai belaisviai, paimti į nelaisvę karės metą.

Maskvoje į pirmutinį buvusį susirinkimą valsčionių sąjungos „17 spalnio“ įėjo buris social-demokratų ir pradėjo visai trukdyti darbą. Supikinti susirinkusieji pareikalavo, kad nekviesti svečiai išsinešintu. Išvarant juos kilo triukšmas, ir policija bijodama, kad nepakiltu muštinės, uždarė susirinkimą.

8 vasario prasidėjo Maskvoje posėdžiai susivažiavimo delegatų „sąjungos 17 spalnio“ (Teip vadinasi ta sąjunga dėlto, kad ji savo programoje remiasi ant liuosybių, apgarsintų manifestu 17 spalnio 1905 m.) Susivažiavime dalyvauja apie 800 žmonių. Sąjunga turi dabar 38 gubernijų komitetus ir 86 pavietų, Susivažiavimo tikslas esąs suartinti išsimėčiusius komitetus ir išaiškinti santikius su vyriausybe.

Baltstogėje prasidėjo kai-kuriuose fabrikuose darbininkų streikas. Susirinkę fabrikantai sutarė nedidinti darbininkoms užmokesnio. Mažesniųjų fabrikantų palaikymui nutarta įsteigti kasą, iš kurios streikui ištikus duos jiems pašalpą, kad galētu nenusileisti prieš darbininkus. Vietinis jeneral-gubernatorius nutarė išsiųsti iš miesto streikuojančius darbininkus, kaippo peržengusius mieste veikiančius jo paliepinimus. Darbininkai, apie tai patyrę, išsižadėjo savo reikalavimų ir sugrižo prie darbo.

Lodzėje teipogi dalis darbininkų streikuoja; streikuojančių yra iki 3000 žmonių.

Homelis. Miestelyje Vietka buvo pasidaręs sumišimus prieš žydus. Pakilo gaisras. Bet atvykusieji ka-

reiviai sustabdė sumišimus pačioje pradžioje. Sudegė dvi trobi ir išdaūžyta langus keliuose namuose.

Ivairiuose miestuose gauta nuo vidaus dalykų ministerijos užklausa, ar galima butu pradėti rinkimus į valstijos dumą kovo mėnesyje ir padaryti susivažiavimą rinkėjų į gubernijas tarp 20 ir 28 kovo. Iš to matyti, kad ir atstovų rinkimai į valstijos dumą ir pačios dumos sušaukimas nebeteip jau toli. Nors to sušaukimo diena dar nepaskirta, tečiaus daugelis spėja, jog bus tai balandžiui baigiantis.

Žinios iš užrubežio.

Anglija. Nuo šių metų pradžios yra įvestas Anglijoje naujas įstatymas apie ateivius. Sulig to įstatymo įvažiavimas į Angliją yra kitaip sutvarkytas, kaip kad buvo seniaus, o kai-kurioms ypatoms yra visai užgintas. Taigi ateiviai gali išlipti nuo laivų tik tai penkiolikoje išvardytų uostų, tarp kurių yra Cardiffas, Dovor'as, Liverpol'is, London'as ir kiti. Prieš išlipsiant ateivis turi gauti pavėlijimą nuo tam tikro inspektoriaus. Tas pavėlijimas nebus duodamas ateiviams, turintiems mažiau 5 svarų sterlingų (arti 50 rb.) sau ir 2 svarų (20 rb.) kiekvienai juos lydintiems ypatai, jei negalės prirodyti, kad galės be vargo pragyventi patis ir duoti užlaikymą savo šeimynai; tolesniai—ateiviams pamišusio proto, sergantiems puolančia liga ir kitomis, kurios gali būti pavojingos draugijai; ant galo—ateiviams apsudytiems kitoje valstijoje ne už politiškus prasikaltimus, bet už tokiuos, už kuriuos sulig veikiančių sutarimų viena valstija išduoda prasikaltelius kitui. Tečiaus tos taisyklės nebus taikinamos prie ypatų, kurios turi užmanymą tik kokį neilgą laiką pasilikti Anglijoje, o paskiaus žada keliauti toliaus.

Francija. Naujas francuzų prezidentas Faljeras pradėjo pildyti savo pareigas. 4 d. vasario jis iškilmingai kareivių lydymas nuvažiavo draug su ministriu-prezidentu Ruvje į Eliziejaus rumą, kuriame gyvena Francijos prezidentai. Čia jį prie durų pasitiko buvusis prezidentas Lube ir įvedė į vidų, kame buvo susirinkę kai-kurie valdžios atstovai. Lube pasveikino Faljerą ir išreiškė jam savo linkėjimus. Naujas prezidentas atsakė, jog jis ėšas nemažai sugriaudėtas tokiuo priemimu, jog jis noris kuogeriauiai išpildyti savo priedermes, jog eisias tuo pačiu keliu, kuriuo ėjo jo pranokėjas, jog tarnausias Francijai ir respublikai ir prašė parlamento atstovų, kad juomi užsitikėtu. Ruvje su visais kitais ministeriais norėjo atsistatydinti, bet Faljeras prašė juos pasilikti prie valdžios. Paskiaus naujas prezidentas aplankė Lube jo naujame bute. 7 vasario Faljeras priėmė pas savę valstijų pasiuntinius; visų jų vardu Italijos pasiuntinis Tornielli pasveikino jį iškalbingais ir nuoširdžiais žo-

džiais, primindamas, jog ir pirma Faljeras visuomet rupinosi palaikyti gerus Francijos santikius su kitomis valstijomis.

Vengrija. Vengrų parlamentas liko paleistas ciesoriaus raštu; naujų rinkimų laikas tame rašte nėra paskirtas. 6 vasario parlamento rumas buvo apstatytas kareiviais. Susirinkusieji atstovai visupirma užprotestavo prieš kareivių atsiuntimą, paskiaus liepė sugražinti atsiųstus per du aficeriu konvertus su ciesoriaus raštais, neatplėsdami jų, nutarė susirinkti vėl už dviejų dienų, apgarsino dabartinį posedį esantį uždengtą ir pradėjo skirstytisi. Už keleto minutų į salę įėjo policistai ir pulkininkas Fabricius su keturiais kareiviais. Pulkininkas perskaitė prieš tuščią salę ciesoriaus raštą apie parlamento paleidimą. Nuo galerijos atsiliepė Košuto dainos giedojimas ir triukšmas, kurie trukdė skaitymą. Paskaitęs raštą pulkininkas liepė visiems išeiti iš salies, kurią tuojau užėmė kareiviai.—Tą pačią dieną ciesoriaus raštas apie atstovų paleidimą buvo perskaitytas augštesniajame rume; ir čia visi užprotestavo, ir tuojau išsiskirstė. Abu rumu tapo uždarytu, ir ant durų padėta antspaudas. Dabar niekam neleidžia į juos įeiti, išskirus tuos, kurie tuose rumuose nuolatos gyvena.

Rymas. Šventasis Tėvas Pijus X. išleido aplinkraštį į Francijos katalikus, kuriame peikia naująjį francuzų parlamento priimtą įstatymą apie atskirimą Bažnyčios nuo valstijos ir kviečia vyskupus, dvasiškiją ir visus francuzus-katalikus susivienyti Bažnyčios reikalams apginti. Tą patį išreiškė Popėžius savo atsiliepime į kardinolus konsistorijos metą, nurodydamas teipogi, jog minėtas įstatymas, užgaudamas Bažnyčios liuosybę ir teisas, užgauna draug šventąjį sostą ir visus francuzus-katalikus, ir yra peržengimu terptautiškų teisų.

UKISKIEJI SMULKMENIS.

(Tasa)

Šveicariško surio užlaikymas.

Surį teip padirbtą, kaip buvo parodyta № 4 šio laikraščio, išėmęs iš skrynelės, laikyk jį šėpoje šaltai, galima ir ledaunioje. Ilgainiui suris apaugs glėmežiais, pageltonaus; tadą jį nuplausek; ir teip paskui plausek jį kaskart, kai pamatysi apsiglemėjusį arba apipelėjusį. Toks suris šveizias nėra teip gardus, kaip pastovėjęs.

ISPĖJIMAS. Apie suriagrobį reikia priminti, kad jam tederą tokio teliuko pilvelis, kurs dar nebuvo šieną ėdęs, kas atsitinka lig pus-antros nedėlios nuo gimino. Jeigu suris paskirtas yra ilgam laikymui, tuokart reikia jį slėgti toje pačioje skrynelėje, bet pirma slėgimo reikia jį apvyturti čystą skepeta, kad per skyles laukan nelįstų.—Ilgai laikomas suris kad negestų, retkarčiais aną nuplausek ir ištrink visą druską.

Lietuviška gira. Tris svarus sausos duonos sutrupink ir įmesk į čystą boselį. Ant to antpilk 2 kvartų verdančio vandens, o kad ataus, įpilk 2 lotu mielių ištirpintų pirmiaus vandenyje. Po 12 adynų, kad išrugs, girą perkošk, įberk 1 svarą smulkiojo cukraus, supilk į stiprus butelius, o kas nori, gali įmesti po porą džiovintų vynuogių (razinkų) ir po ripele citrino. Po 24 adynų gira jau gatava. Šaltame rusyje (sklepe) galima išlaikyti ją ir porą mėnesių.

Medutinė gira. Pusę svaro džiovintu vynuogių (tai yra: razinkų), 2 citrinu supjaustytų į ripelės, 2 svaru medaus sudėk į boselį. Užvirink 15 kvartų vandens, atausyk ir įpilk pusę stiklinės mielių, ištirpink tamė vandenyje, įplakk 2 šaukštu miltų, ir supilk į boselį. Ant rytojaus gali dar pridėti 3 kvartas šalto virinto vandens, o kad vynuogės ir citrinai užplus viršun, reikia jie išmesti, o girą supilstyti į butelius, stiprai užkorkuoti ir laikyti šaltai.

(toliaus bus).

JUSTĖ.

Prancuziškai parašė Jean Viola, lietuviškai perdirbo P. B.

(Tą sa.)

Justė išsinešė indus su kava. Kaip ji tik uždare duris išeidama, senis pakilo ir ėmė vaikščioti išilgai per kambarį. Atsiminė tas dienas, kada tebebuvo jaunas nesenei vedęs. Ir jis įkūręs savo krautuvę, ką tik pradžiai teištėko savo pinigų iš dalies gautos su pačia. Sunkios buvo dienos. Jo krautuvė buvo maža, turtingieji eidavo pirkti į didesnius, o Kumetauckio pirkikai buvo vargdieniai, ką paimte daigta paima, o pinigų nesiskubina užmokėti, nės nė patis netur iš ko. Didžiosios sankrovos, iš kur jis indavo savo prekes, juomi netikėdavo. Kiek išdavusios gelumbių ar šėip ko, tuo reikalavdavo užmokesčio, o mokėti nebuvo iš ko. Vienu tarpu kamarninkas rengėsi užgrėbtė Kumetaucko krautuvę ir viesą jo nedidelį turta. Jaunas pirklys nežinojo kur dingti. Nerimdamas namieje, vaikščiojo gatvėmis lyg proto netekęs. Visus pažistamus perėjo, visur jieškojo pasiskolinti; niekur negavo. Vakare sutemus eina tuščia gatve toli nuo namų nenorėdamas nė grįžti.

Vienam daigte prie pat gatvės žiburio jo pailsusį koja užkibo už kasžin ko. Iš pradžių jam pasirodė, kad iš pailsimo ima krapinėti, ale pamatė, kad nuo koju kas žin kas pasirito, Pasilenkęs paėmė. Tai buvo neilgas apvalas daigtelis gražiai ir stipriai suvyniotas, su popiera, ale teip sunkus, teip sunkus! Sunkesnis už geležį. Prisinešęs prie žiburio nuplešė popierą ir visa delna pribiro senų aukšinių pinigų po 15 rublių. Tų pinigų buvo trisdešimts. Šokinėdamas lyg papaikęs iš džiaugsmo parbėgo namo su pus penkto šimto rublių.

Ant rytojaus visos skolos buvo išmokėtos ir da liko. Nuo tos dienos Kumetauckiui labai sekėsi. Jis pralobo, ale turtu nesidžiaugė. Sąžinė vis išmetinedavo, kad rasto daigto nesugražino, kad nesirupino patirti keno pamesti tie pinigai. Ką gali žinot kas juos nešėsi. Rasi koks didžturtis buvo pasiuntęs jauną nepratusį vaikina nugabenti kur nors. Tas juos pametė, o didžturtis sakė kad pavogė. Gal nelaimingas vaikišias kalinyje supuvo. „Aš dabar sotus, mis-

lydavo Kumetauckas, ale iš svetimos nelaimės.“ Kiek laiko praslinkus pervėlu buvo jieškoti pinigų savininko.

Kumetauckas, sąžinę ramindamas, dalino daug pinigų visokiems geriems tikslams. Gal keturis ar penkis kartus po puspenkto šimto išdalino, ale sąžinė vis nerimo. Jos griaužamas teisindavosi, kad tokiam varge kiekvienas butų teip jau padaręs. Daug syk jis savo pažistamiems nupasakodavo tą nusidavimą nesisakydamas kad jam teip pasitaikė, ir klausdavo ką anie butų padarė. Visi atsakydavo, kad butų davę apgarsinimą į laikraščius, juog tokia tai diena tokiam tai daigte rasta žymus skaitlius pinigų. Kas atspės kiek jų buta ir kokiais pinigais ir į ką sudėti tam juos atsiųs.

Tokių šnekų klausant pirkliui rodėsi—„jus teip kalbate delto, kad žinotėsi niekad vargo nematysia, ale kad jaustumėte veikiai gausia ir bado paragauti kitaip kreiptumete žodžius“. Ot Justės be maž ko toks jau padejimas, kaip mano anuomet. Verta pažurėt ar ji nepadarys teip kaip aš padaręs, o ji teisinga merga.“

Da ilgai senis vaikščiojo po kambarį galvodamas ar čia gundyt Adomaitukę pinigais ant vagystes ar ne. Lyg pinigų gailėjo, lyg šio—lyg to. Antgalo senis nurimo.

* * *

Dvi sanvaites netruko praeiti. Justė suslrišo savo pundus, užsirakino skrynę ir kol kiemsargis jos kraitį nešė dėt ant vežimo, ji inejo pas poną atsisveikinti.

— Nemislyjau, mergele,—tarė Kumetauckas—kad tau iš mano namų išeinant išnyko ir mano senatvės ramybė. Klausyk, šia kas atsitiko. Užvakar ketinau užmokėti pirkliui už vyna. Jam reikėjo nusiųsti 50 rublių. Nesizinau kaip aš įdeju į kopertą 500 rublių vienlentę popierą ir užleidęs leku, nusiunčiau per krasą. Susigriebęs leidau telegrafa pas pirkli, o jis mą atsakė, kad kasierius pabėgo. Penkesdešimt aš jam antrašyk nemokėsiu, ale puspenkto šimto žuvo. Et! tuščia jo. Mirte del to nemirsiu. Da turiu tam sykiui. Ale vis puspenkto šimto. Teip pasakęs jis pasėmė nuo stalo kitą kopertą ir paduodamas ją Justinai tarė: Na o šia tas tai tau, už ką gerai mą tarnavai! Čia to popiero užlipinta 50 rublių. Judviem pradžioje tas bus ne prošli.

— Tik ir geras tas ponas, tarė sau viena Justė. Greitai išikišus kopertą užančio ji atsisveikino su Kumetaucku ir visa linksma išėjo. Tuo pasileido tekina pas jauniki.

Ta visa vagystė tai buvo senio melas. Nė jis siuntė pinigų krasa, nė nieks jų voge. Tik jis pats tyčia įdejo į kopertą 500 rublių ir padavė Justei sakydamas buk tiktai penkesdešimts. Norėjo patirti ar ji, radus viršaus, sugražins ar ne.

Tą vakarą Justė negrižo. Senis užmigo linksmas. 500 rublių nesitikejo antrašyk paregėti savo akimis. Ale ką stovi penki šimtai prieš sąžinės ramumą. Dabar jis sakėsi jau žinas kad visi žmonės varge budami teip pat padarytų kaip jisai, arba kaip Justė. Radę pinigų neatiduotų. Štai ir teisingoji Justė teip pat padarė.

Ant rytojaus tik pakyšt Justė pas Kumetaucką. Ji da buvo negražesnė kaip pirma. Akis užverktos ir traškantotos, veidas išbalęs nuo nemigos. Pasisveikinus ji tuo išsitraukė iš savo ančio tą pačią kopertą ką vakarykščiui buvo gavusi nuo pono ir paduodama tarė:

— Šia kur tamistos penkšimtinė. Ji atsirado!

— Na!—tarė senis, o ji visą lyg šaltu vandeniu perpylė, bet susigriebdamas pridėjo.

— Nėr ko teip labai nusiminti. O tu mą išrodai lyg žemes pardavusi.

— Tai mat... tai delto, kad aš jau lieku neištekėjus.

— Ar tai dėl tų pinigų.

— Na taigi. Vakar išeidama iš jus aš buvau linksma, tokia linksma kad negali. Tamista buvai toks geras. Aš tekina bėgau pasakyti savo Mikui, kad tokios nelaimės datyręs su tuo vyno pirkliai da ir mane apdavanojei. Mikas visas nušvitęs perplėšė kopertą. Aš iš džiaugsmo pirma nebuvau žiūrėjęs kas joje yra. Ale regiva mudu, kad kopertoje ta penkšimtinė ka tamista tarei pražudęs. Mudu valanda žiūrėjovos kits į kitą lyg paiki; paskui aš sakau.

— Mikai dakšia tą pinigą. Aš nešu ponui.

— Palauk, sako. Tavo ponas mislyja, kad tie pinigai dingę; jis ne taip labai jų nę tesigaili. O mudu...! Žiurek, mudviem pinigų reikia.

— Mikai!

— Ko Mikai? Tu žiopla merga neišmanai apie pinigų ir gana. Tie penkišimtai tai mudviem kaip Dievo duoti.

— Ar nesiliausi bliuznyjęs, bjaurybė!—tariau aš jam ir prišokus pagriebiau iš nagų ir kopertą ir pinigus. Jis pamėlynavo iš piktumo.

— Justė, sako jis, jeigu tu iki rytojui nepasiliausi paikiojus ir nuneši tuos pinigus ponui, tai tavę galės vesti turkų karalius, o ma kvailos pačios nereikia.

Teip mudu ir persiskyrėva. Aš pernakvojau pas savo pusseserę, o jis... mat ji šunes!

— Tai ką, ponuti, rasi mane vėl priimsi per tarnaitę? tarė Justė apipasakojus ponui savo ginčą su jaunikiu.

Kumetauckas tylėjo. Iš Justės teisingumo jis pažino savo kaltę. Po valandai senukas sunkiai atsido. Dabar negalėjo abejoti negerai padaręs. „Ką darysi? mislyjo sau, kitaip savo kaltės atitaisyti negaliu. Viena žmogų į vargą esu įtraukęs, kitą iš jo ištrauksiu.“

— Tu daug verkei, nabage, šianakt,—ištare senis—Tau gaila Miko. Tekis sau tuos penkis šimtus rublių. Geriaus tiems pinigams tavo teisingose rankose, negu pas koki sukčių kasierių.

— Tuščia jo to Miko. Aš verkiau šią nakt, ale ne jo. Nę jis manęs myli, nę aš jo dabar nemyliu. Ale ma rodėsi, kad ištekęs aš bučiau galėjusi tureti aplinkui save vaikučių, o bučiau juos labai, labai mylejus!

— Nenori už Miko netekėk, o tuos penkis šimtus pasilaikyk sau. Gal kas kitas tave ves. Tavo teisingumas brangesnis už didelę dalį ir veido gražumą.

ĮVAIRŪS SMULKMENIS.

Amerikos anglių kasyklose per praeitus 1905 metus atsitiko 610 mirtinų sužeidimų. Užmuštieji paliko 145 našles ir 480 našlaičių. Įpatingai per tuos metus daug užmušta per nuvirtimą nusileidžiant skrynimis. Nemirtinų sužeidimų buvo apie 15 tukstančių.

Ir socialistų tarpe yra turtočiai. P. Joręs prancuzų socialistų galva turi puikų ir labai turtingą dvarą Bessuletoje. P. Vailant socialistų atstovas į metus jema procentais apie 35 tukstančius rublių. P. Mirman, soc. atstovas gauna metinės algos 15 tukstančių rublių.

Amerikoje gruodžio 3 d. pasimiręs milijonierius C. Jerkes paliko New-Yorko miestui brangų rinkinį paveikslų, stovylių ir kitų dailos dirbinių ant 5 milijonų dolarų, kelis milijonus paliko vargdienių ligon-

bučiui pastatyti. Visas jo palikimas išneša 23 milijonus dolarų. Gailu, kad mūsų krašte nėra to garbingo papročio nors dalį savų turtų palikti visuomenės labui, kaip štai: vargdienių mokykloms, elgetų prieglaudoms, sodiečių knygynams įsteigti.

Anglijos valdyba neseniai išleidė paliepimą neįleisti emigrantų (išėivių iš kitų šalių), kurie turi prie savęs mažiau kaip 5 funtas sterlingų patįs dėl savęs ir mažiau kaip 2 f. st. dėl kiekvieno iš savųjų palydovų. Vienok ir visai be pinigų priima Anglijon tuos prašaleičius, kurie apsireiškia toliaus keliausią ir tik ant laiko apsistosią Anglijoje.—Bėgančiuosius nuo persekiojimų už tikėjimiškas ir politiškas kaltes irgi priima, nors nękiek pinigų prie savęs neturėtų.

Kataliogas

knygu, pavedamųjų sodiškiams knygynams.

DORIŠKAS SKYRIUS.

37. Nekaltybė, aprašyta aukštybė ir gražybė tos dorybės. Tilžeje Preke 15 k.

✓ 27. Paaugusių žmonių knygelė. Visk. Valančiaus. Tilžeje. Prekė 20 k.

28. Gyvenimas Stepo Raudnosio. Kun. Dovidavyčiaus (su originališkais paveikslais) Tilžeje. Preke 30 k.

✓ 29. Palangos Iuze. Vysk. Valančiaus. Tilžeje. Preke 40 k. Aprašyti tarp kitko mūsų tautiški papročiai ir žaislai. Žmonėms labai patinka.

✓ 40. Vaikų knygelė. Vysk. Valančiaucko. Bitenose. Preke 10 k. Labai pamokinanti ir naudinga vaikams knygutė.

✓ 41. Morkus ir Aurelijonas. Tilžeje. Prekė 20 k. Graži apysakaite iš laikų persekiojimo krikščionių.

✓ 42. Genovaitė jos vargai ir bėdos. Vertė Ivinskis. Prekė 20 k.

✓ 43. Robinzonas Kruzis. Chicago Prekė 40 k.

44. Gimdytojams Vadovėlis apie auklenimą vaikų kun. S. S. Vilniuje. Preke 10

45. Pamokslai gražių žmonių kun. Tatare. Schenandoah, Pa Prekė 75 k.

✓ 46. Pamokslai išminties ir teisybės kun. Tatare. Chicago Prekė 75 k. knyga labai žingeidinga, naudinga ir patinkanti vaikams.

47. Graži vaikų knygelė. Tilžeje. Prekė 10 k. Trumpos, pamokinančios apysakėlės Schmidto.

✓ 48. Lietuvi, mylėk savo kalbą. Kunigo Vilniuje Prekė 6 k.

✓ 49. Mirtis. Senelio pasakoimas. Apysaka Dėdės Atanazo. Kaune pas Naujajį. Preke 5 k.

✓ 50. Karionė tamsybės su šyiesybe (iš Skerbedžių gyvenimo). Dovanėlė Kalvynams ir Katalikams. Tilžeje Prekė 10 k.

✓ 51. Valdimierius, apysaka pagal kun. Schmidt'ą. Schenandoah, Pa Preke 20 k.

52. Gydyklos nuog baimės myrio (su paveikslais) Tilžeje. Prekė 20 k.

BELLETRISTIKA. POEZIJA ir k. p.

- ✓ 53. Pavasario Balsai ir kur išganimas? Maironio. Peterburge. Kaina 50 k.
- ✓ 54. Dainų skrynele A. Jakšto. Peterburge. Prekė 75 k.
- ✓ 55. Dainos ir sakmės. Dagilėlio. Tilžeje Prekė 25 k.
- ✓ 56. Volungė. eiles Margalio. Tilžeje Prekė 35 k.
- ✓ 57. Krylovo pasakos. Iš rusiškoproza parsakė Gerutis Tilžeje. Prekė 50 k.
- ✓ 58. Kėkštų Simas. Ukiška apysakėlė. Plymout, Pa. Prekė 10 k.
- ✓ 59. Tvanas, istoriska apysaka Sienkevyčiaus 2 tomosė, Schenandoah, Pa Prekė 2 r. 25 k.
- ✓ 60. Mokytoja. Apysaka Dėdės Atanazo. Tilžeje. Prekė 40 k.
- ✓ 61. Viktutė. Novelė Šatrijos Raganos. Schenandoah, Pa. Prekė 45 k.
- ✓ 62. Sveicarija ir jos kalnai. Vilniuje Prekė 10 k.
- ✓ 63. Lietuvių pasakos. Vaikų rinkinys. Vilniuje Prekė 15 k.
- ✓ 64. Kandidatas į Kunigus. Apysaka Dėdės Atanazo. Tilžeje Prekė 30 k.
- ✓ 65. Anykščių Šilelis Visk Baranaucko. Vilniuje. Prekė 5 k.
- ✓ 66. Senovės Lietuvos septyni paveikslai. Šatrijas Raganos. Vilniuje. Prekė 15 k. Labai puiki, žingeidinga ir naudinga knygelė.
- ✓ 67. Našlaitė, apysakėlė L. Pelėdos. Tilžeje. Prekė 15 k.
- ✓ 68. Paveikslai. Parašė Zemaitė. II. Tilžeje. Prekė 15 k.
- ✓ 69. Šunadvokatis. Pagal Orzeškienės „Niziny. Tilžeje. Prekė 12 k.
- ✓ 70. Pirmieji skaitymai vaikams. Adatos (illustruota). Ryga. Prekė 15.
- ✓ 71. Dievaitis. Apysaka Rodzevyčiutes. Plymout. Prekė 70 k.
- ✓ 72. Žemių dulkės. Apysaka Rodzevyčiutės. Plymout. Prekė 60 k.

PAPULIARIŠKAI-MOKSLIŠKAS SKYRIUS.

- ✓ 73. Trumpa Geograpija, arba žemės aprašymas (su paveikslais) ir žemlapiais. Nerio. Chicago. Kaina 40 k.
- ✓ 74. Daugiausiai iš prigimties mokslo. Naudingi skaitymai pagal Brzezinski. Tilžeje. Prekė 30 k. (su paveikslais) Tinka vaikams.
- ✓ 75. Akyvi apsišėkimai sviete. Promyko. Chicago. Prekė 40 k. Labai populiariškai parašyta.
- ✓ 76. Gamtos Istorija pagal Povilą Bert Chicago. Kaina 75 k.
- ✓ 77. Geologija, arba, mokslas apie žemes susidejimą. Parašė A. Geiže Plymout. Kaina 30.
- ✓ 78. Nematomi priešai ir draugai žmonių. Šerno Chicago Pr. 50 k. Apie užkretas arba bakterijas.
- ✓ 79. Hygijena, arba mokslas apie užsilaikymą sveikatos. Šerno. Chicago. Prekė 65 k.
- ✓ 80. Saulės ir mėnesio užtemimai. Tilžeje Prekė 20 k.
- ✓ 81. Žaibas ir griaustinis. Tilžeje Prekė 20 k.
- ✓ 82. Apie Joną Guttenbergą ir apie tai, kaip žmones rašyti ir spausti išmoko. Tilžeje Prekė 20 k.

(toliaus bus).

Visuose Lietuvos knygynuose gaunamas pirkti **Metraštis** arba **Kalendorius 1906 metams**.

Su labai naudingais skaitymais ir paveikslais, išleistas Peterburgo Lietuvių Labdariškos Draugijos.

Kas ima tiesiog iš Draugijos, tas už vieną „Metraštį“ užmoka 15 kap. Kitur pirkdamas tur duoti 20 kap. Pri-

siuntimas skyrium. Kas ima iš Draugijos 100 kalendorių, tas gauna visus su prisiuntimu už 15 rub.

Jei neturi gero Kalendoriaus rašyk į Peterburgą. Štai adresas: Ponas V. Matulaitis, officerskaja ul. № 15 kv. 17. Peterburge.

Redaktorius Pralotas *A. Karosas*.

Pabaigoje Kovo perniai, iš sodos Lankos Lauko Plungės par. pražuvo 13 metų vaikas, Jonas Plušauskis. Tevai prašo, jeigu kur atsirastų, duoti žinią Plungės klebonui.

== Vargonai 12 balsų ==

nebenauji, bet dar geri, parsiduoda nebrangiai. Artimesnių žinių kreipties prie Švėkšnos klebono. Krasa Švėkšnai Kauno gub

2-1

DIRVA

Bertaininis Laikraštis Dirva, išeinąs pavidale knygų jau nuo 8 metų, šimet bus papigintas.

Ikišiol Dirvos 4 knygos kaštavo 2 dol. ant metų. Nuo šių gi metų, kad praplantinti tas knygeles tarp skaitančios lietuviškos visuomenės, prekė jų bus tik 1 doleris, Lietuvoje 2 rubliu, ant metų.

Kurie Lietuvoje nori prie Dirvos knygelių gauti ir savaitinį laikraštį Žvaigždę, teprišūnčia 5 rublius. Amerikoje Žvaigždė ir Dirva kaštuoja 3 dol.

Pasitikim, juog kiekvienas Žvaigždės skaitytojas pasinaudos iš šitos progos už teip pigią prekė gaut Dirvos knygas.

N. 1. Dirvos 1906 metų bus atspausta garsus veikalas Moravskio „Lemano Išvakarės“, verstas žinomo mūsų rašytojo Geručio. To veikalas buvo leidžiama per Žvaigždę. Kurie nori turėti tą visą didei mokslišką veikalą, butinai turi užsirašyti Dirvą. Skyrium nuo Dirvos „Lemano Išvakarės“ kaštuos 60 centų.